

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/125/2017
Identifikačné číslo spisu: 7113217779
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7113217779.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I., bývajúceho v U. zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Štefana Prevoznáka s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kukučínova 23, proti žalovanej Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, so sídlom v Košiciach, Komenského 73, zastúpenej Sýkora - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Zoborská 13, o neplatnosť výpovede, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 17 Cpr 1/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. decembra 2016, sp. zn. 9 CoPr 8/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 7. decembra 2016, sp. zn. 9 CoPr 8/2015 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 7. mája 2015 č. k. 17 Cpr 1/2013-407, ktorým súd prvej inštancie určil, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou danou žalobcovi zo dňa 24. apríla 2013 č. j. 247/2013/OPA podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce je neplatné. Predmetom skúmania v prejednávanej veci pred súdmi na oboch inštanciách bolo, či sa žalobca svojím prejavom dňa 14. septembra 2012 na aktíve učiteľov žalovanej dopustil takého konania, ktoré je možné považovať za porušenie pracovnej disciplíny, ktoré môže byť podkladom pre skončenie pracovného pomeru.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolaiteľka“) dovolanie v zmysle § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“ a v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolaciemu súdu dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací

[§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je potrebné pre procesnú neprípustnosť odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno preto interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 59/2017, 3 Cdo 209/2016, 5 Cdo 145/2016, 8 Cdo 107/2017, 8 Cdo 99/2017). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (3 Cdo 144/2017, 1 Cdo 208/2016, 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Žalovaná v dovolaní namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces spočívajúce jednak v nepreskúmateľnosti, nedostatočnom odôvodnení súdnych rozhodnutí až ich arbitrárnosti a jednak v nerovnocennom postavení žalobcu a žalovanej v konaní pred odvolacím súdom a súdom prvej inštancie.

9. Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie zodpovedajú zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, ako súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej, aké skutkové závery vyvodil z výsledkov vykonaného dokazovania a ako vec právne posúdil, opísal, čo bolo obsahom odvolania a vyjadrenia k odvolaniu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, podľa ktorého vystúpenie žalobcu na aktíve učiteľov nemožno považovať za poskytnutie nepravdivého vyhlásenia súvisiaceho s výkonom práce vo verejnom záujme a porušenie § 8 ods. 2 písm. g/ zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme, § 47 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce a čl. 11 ods. 2 písm. f/ Pracovného poriadku žalovanej, na základe čoho chýbala hmotnoprávna podmienka pre výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, a teda skončenie pracovného pomeru je neplatné.

10. Najvyšší súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti s poukazom na § 387 ods. 2 CSP spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 CSP).

11. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza, preto najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

12. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľkou tvrdenou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, vec prejednávajúci senát pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

14. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku zásadného právneho významu (nie skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a § 432 ods. 2 CSP.

15. V danom prípade dovolateľka v dovolaní uvádzala, že prípustnosť dovolania je daná tým, že posúdenie miery kritiky ako dôvodu pre skončenie pracovného pomeru výpoveďou zo strany zamestnávateľa, t. j. posúdenie tejto právnej otázky nebolo ešte v praxi dovolacieho súdu v podmienkach Slovenskej republiky riešené. Predpokladom pre spravodlivé a správne rozhodnutie je podľa žalovanej vyriešenie a posúdenie právnej otázky, a to či prejav žalobcu prednesený na aktíve učiteľov dňa 14.9.2012 bol takej intenzity a možno ho považovať za takú neoprávnenú kritiku, ktorá môže byť posúdená ako porušenie pracovnej disciplíny s konečným dôsledkom ako dôvodom pre skončenie pracovného pomeru výpoveďou.

16. Zákonník práce pre účely skončenia pracovného pomeru rozlišuje medzi menej závažným porušením pracovnej disciplíny a závažným porušením pracovnej disciplíny. Tieto pojmy, napriek tomu, že od ich vymedzenia závisí možnosť a rozsah postihu zamestnanca, Zákonník práce nedefinuje a ani neustanovuje, z akých hľadísk treba pri ich posudzovaní vychádzať. Jedným zo základných hľadísk pri rozhodovaní o postihu za porušenie pracovnej disciplíny je intenzita porušenia pracovnej disciplíny. Hodnotenie intenzity porušenia pracovnej disciplíny závisí od konkrétnych okolností a ovplyvňuje ho tak osoba zamestnanca, jeho doterajší postoj k plneniu pracovných povinností, spôsob a intenzita porušenia konkrétnych pracovných povinností, ako aj situácia, v ktorej k porušeniu došlo, dôsledky porušenia pre zamestnávateľa, či konanie zamestnanca spôsobilo zamestnávateľovi škodu a pod. (3 Cdo 173/2006, 1 Cdo 80/2007, 3 Cdo 218/2007).

17. Dovolateľka síce dovolanie formálne odôvodňuje nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z obsahu jej dovolania je však zrejmé, že žalovaná namieta nesprávnosť vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom (nesprávne hodnotenie prejavu žalobcu predneseného na aktíve učiteľov dňa 14.9.2012 ako nezakladajúce menej závažné porušenie pracovnej disciplíny). Dovolateľka uvádza, že žalobca vo svojej kritike uviedol nepravdivé informácie, ktoré vecne nepreukázal. Posúdenie charakteru kritiky žalobcu (jej pravdivosť/neppravdivosť) je však otázkou skutkovou, ktorú dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je

nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu.

18. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie nenapĺňa predpoklady prípustnosti definované v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, a preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

19. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.